

Børnekonventionen

– artiklerne

Børnekonventionens artikler kan være svære at læse. De er jo skrevet for voksne, selv om de handler om børns rettigheder.

Og der er mange detaljer.

Du kan fx finde Børnekonventionen på www.boerneraadet.dk, men her på side 56-59 finder du artiklerne i et lettere og lidt mere børnevenligt sprog.

Børnekonventionens artikler i kort form

Artikel 1

Definitionen på et barn:

Børn er personer under 18 år, medmindre den nationale lovgivning fastsætter en lavere myndighedsalder.

Artikel 2

Ligestilling og beskyttelse mod diskrimination:

Alle rettigheder gælder for alle børn uden undtagelse. Staterne skal beskytte børn mod alle former for diskrimination.

Artikel 3

Sikring af barnets interesser:

Samfundet skal sikre barnets tarv, når der træffes beslutninger. Staten er forpligtet til at vedtage særlige regler, der beskytter barnet og er nødvendige for barnets trivsel.

Artikel 4

Opfyldelse af konventionens hensigter:

Staten er forpligtet til at leve op til konventionens ord og hensigter.

Artikel 5

Forældres ansvar:

Staterne skal respektere forældres ansvar for at give barnet den vejledning og støtte, som er mest hensigtsmæssig for dets evner og udviklingsmuligheder.

Artikel 6

Retten til livet:

Barnet har en naturlig ret til livet, og staten skal sikre barnets overlevelse og udvikling.

Artikel 7

Navn og nationalitet:

Barnet skal registreres umiddelbart efter fødslen og har ret til et navn, til at opnå statsborgerskab og såvidt muligt kende og blive passet af sine forældre.

Artikel 8

Beskyttelse af identitet:

Staten er forpligtet til at beskytte og om nødvendigt genskabe barnets grundlæggende identitet (navn, statsborgerskab og familierelationer).

Artikel 9

Forældres beskyttelse af barnet:

Barnet har ret til at bo sammen med sine forældre, medmindre det ikke er i barnets tarv. Barnet har ret til at opretholde kontakt til begge forældre, hvis barnet lever adskilt fra den ene eller dem begge. Staten skal genskabe kontakten, hvis adskillelsen skyldes årsager iværksat af staten.

Artikel 10

Familiesammenføring:

Staten skal behandle ansøgninger om familiesammenføring fra et barn eller dets forældre på en positiv, human og hurtig måde. Et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, har ret til at have direkte kontakt med begge forældre.

Artikel 11

Kidnapning og tilbageholdelse:

Staten skal bekæmpe kidnapning af børn til udlandet og hjælpe dem med at vende tilbage.

Artikel 12

Retten til at udtrykke meninger:

Barnet har ret til at give udtryk for en mening og krav på, at denne mening respekteres i overensstemmelse med barnets alder og modenhed.

Artikel 13

Ytringsfrihed:

Barnet har ret til at give udtryk for sine følelser og synspunkter, medmindre det krænker andres rettigheder, national sikkerhed eller offentlig orden. Barnet har ret til at søge, modtage og videregive information.

Artikel 14

Frihed for tanke, samvittighed og religion:

Barnet har ret til frit at bestemme og udøve sin tro. Staten skal respektere undervisning i denne tro.

Artikel 15

Forenings- og forsamlingsfrihed:

Barnet har ret til at oprette og deltage i foreninger og forsamlinger, medmindre det krænker andres rettigheder, national sikkerhed eller offentlig orden.

Artikel 16

Beskyttelse af privat- og familielivet:

Barnet har ret til beskyttelse mod vilkårlig eller ulovlig indblanding i sit privat- og familieliv, herunder brevhemmelighed.

Artikel 17

Mediernes rolle:

Staten skal sikre barnet adgang til informationer fra et bredt udsnit af både nationale og internationale kilder.

Artikel 18

Børneopdragelse:

Staten skal anerkende, at forældre eller værge har hovedansvaret for barnets opdragelse. Staten skal vejlede og hjælpe med denne opgave.

Artikel 19

Beskyttelse mod mishandling:

Staten skal beskytte barnet mod alle former for mishandling begået af forældre eller andre. Staten skal hjælpe barnet, når det har været udsat for mishandling.

Artikel 20

Forældrelose børn:

Staten skal sørge for særlig beskyttelse af børn, der har mistet eller er afskåret fra deres forældre og familie og sikre alternativ omsorg som fx anbringelse i pleje eller adoption.

Artikel 21

Adoption:

Staten skal sikre, at adoption kun tillades, når det er til barnets bedste.

Artikel 22

Flygtningebørn:

Staten skal sørge for særlig beskyttelse af børn, som er flygtninge eller som søger flygtningestatus. Staten skal samarbejde med ansvarlige organisationer om at beskytte og hjælpe flygtningebørn med at blive genforenet med deres familier.

Artikel 23

Handicappede børn:

Det handicappede barn har ret til at modtage den bedste form for hjælp, omsorg og oplæring for at sikre barnet størst mulig selvtilid og mulighed for at leve et indholdsrigt og aktivt liv.

Artikel 24

Sundhed:

Barnet skal have adgang til sundhedsydelser og lægehjælp. Staten skal nedbringe børnedødeligheden og skal arbejde for at afskaffe traditionelle skikke, der kan skade barnets sundhed.

Artikel 25

Periodisk kontrol af børn på institution:

Staten skal regelmæssigt vurdere forholdene for børn, der er anbragt i pleje eller behandling.

Artikel 26

Social sikkerhed:

Barnet har ret til social sikkerhed.

Artikel 27

Levestandard:

Barnet har ret til en levestandard, der sikrer fysisk, psykisk, moralsk og åndelig udvikling. Forældrene har ansvar for at sørge for denne udvikling, og staten har pligt til at hjælpe.

Artikel 28

Undervisning:

Barnet har ret til undervisning. Staten skal sikre, at grundskoleundervisningen er obligatorisk og gratis for alle børn, og at skolens disciplin er menneskeværdig.

Skynd dig hen på side 58-59.

Her står resten af artiklerne i Børnekonventionen. Du kan også læse om en ottende klasse, der har valgt de fem artikler, de finder vigtigst.

Børnekonventionen

– artiklerne

Du kan læse de første artikler i Børnekonventionen på side 56-57. Her er resten.

Artikel 29 Undervisningens målsætning:

Staten har ansvar for at sikre, at undervisningen er med til at udvikle barnets personlighed og evner. Samfundet skal forberede barnet til et aktivt liv som voksen, fremme respekten for menneskerettighederne og have respekt for barnets egne kulturelle og nationale værdier.

Artikel 30 Minoriteter:

Barnet har ret til at leve i overensstemmelse med sin egen kultur og til at praktisere sin egen religion og sit eget sprog i lande, hvor de tilhører etniske, religiøse eller sproglige mindretal.

Artikel 31 Hvile og fritid:

Barnet har ret til hvile, fritid og deltagelse i kulturelle og kreative aktiviteter.

Artikel 32 Børnearbejde:

Staten skal beskytte børn mod arbejde, der udgør en trussel mod deres helbred, undervisning og udvikling, og staten skal fastsætte en mindstealder for børns arbejde og sikre passende arbejdsforhold.

Artikel 33 Narkotikamisbrug:

Barnet har ret til beskyttelse mod brug af narkotika og mod at blive inddraget i produktion eller handel med narko.

Artikel 34 Seksuel udnyttelse:

Barnet har ret til beskyttelse mod seksuel udnyttelse og mishandling – herunder prostitution – medvirken i pornografi og andre ulovlige seksuelle aktiviteter.

Artikel 35 Handel med og bortførelse af børn:

Staten skal forhindre bortførelse af og handel med børn.

Artikel 36 Andre former for udnyttelse:

Barnet har ret til beskyttelse mod alle former for udnyttelse.

Artikel 37 Tortur og straf:

Børn må ikke udsættes for tortur, nedværdigende behandling, dødsstraf eller livsvarigt fængsel. Børn, der er anholdt, tilbageholdt eller fængslet, har ret til juridisk bistand og en menneskeværdig behandling. Frihedsberøvede børn skal holdes adskilt fra voksne og har ret til at have forbindelse til deres familie.

Artikel 38 Væbnede konflikter:

Staten skal overholde internationale aftaler om krigsførelse og sikre, at børn under 15 år ikke direkte deltager i kamphandlinger, ligesom staten skal begrænse rekrutteringen af 15-18-årige. Staten skal yde beskyttelse og pleje til alle børn, som er berørt af væbnede konflikter.

Artikel 39 Rehabiliterende pleje:

Staten skal sikre, at børn, der har været udsat for forsømmelse, udnyttelse, mishandling eller tortur, får den mest hensigtsmæssige behandling, så de kan integreres i samfundet igen.

Artikel 40 Behandling i retssager:

Barnet skal anses for uskyldig, indtil andet er bevist. Barnet har ret til retshjælp og til retfærdig behandling. Staten skal tage særlige hensyn til unge lovovertrædere og fastsætte en minimumsalder for strafbare forhold. Sanktioner mod børn skal bygge på resocialisering i stedet for straf.

Artikel 41 Til barnets bedste:

Intet i konventionen skal modvirke nationale eller internationale love, der er bedre for virkeliggørelsen af barnets rettigheder.

Artikel 42 Offentlighedens kendskab til konventionen:

Staten skal sørge for, at denne konvention bliver almindeligt kendt blandt både børn og voksne.

Artikel 43 Nedsættelse af en komité om Barnets Rettigheder:

FN vælger en ekspertkomité til internationalt at følge deltagerlandenes opfyldelse af konventionen.

Artikel 44-45 Statens forpligtelse til at rapportere til komiteen:

Kontrol med opfyldelsen af konventionens hensigter.

Artikel 46-54 Underskrift, ratifikation, ikrafttræden og andre tekniske forhold vedrørende konventionen.

DE FEM VIGTIGSTE

Hvilke artikler er de vigtigste i Børnekonventionen? Kan man overhovedet afgøre det? **8.A på Hvide Sande Skole har valgt de fem, som de finder vigtigst. Det er artikel 7, 14, 22, 23 og 34. De har også skrevet dem med deres egne ord, sådan som de opfatter artiklerne. Se nedenfor.**

Er du og dine kammerater enige? Diskutér! Klik ind på www.redbarnet.dk/MEGA_FONEN/børn_har_ret og find mange flere elevaktiviteter.

Artikel 7
Alle børn skal have ret til at blive registreret og få et navn fra fødslen af. De skal også have ret til et statsborgerskab og mulighed for at blive passet af deres forældre.

Deltagerstaterne skal sørge for, at man får statsborgerskabet, så man eksisterer og rent faktisk er en person. Hvis man ikke har det, så har man ingen rettigheder eller adgang til fx lægehjælp, uddannelse eller en bankkonto.

Artikel 14
Man skal respektere barnets frihed til at mene, hvad det vil, samt frihed til selv at vælge religion. Man skal respektere forældrebestemte pligter, der er med til at udvikle barnet. Man har frihed til at udøve sin egen religion eller overbevisning, så længe det ikke er til fare for andre eller skader nogen.

Artikel 22
Kommer barnet alene uden forældre, og det er flygtning, skal barnet have flygtningestatus, og staten skal sørge for, at barnet bliver beskyttet, give barnet mad, drikke og voksen omsorg.

Landet skal også sørge for, at barnet bliver genforenet med dets familie. Hvis der er andre familimedlemmer, der er savnet, skal der sættes en søgning i gang efter dem. Hvis ingen af delene er muligt, skal barnet i plejefamilie eller under statens varetægt.

Artikel 23
Handicappede børn har retten til at være en lige så stor del af samfundet, som "normale" børn er.

Det gælder uanset, om det er et psykisk eller et fysisk handicap, at barnet får det behov for omsorg og midler til rådighed, som de nu behøver. Hjælpen skal være gratis, hvis det er muligt. Skole og uddannelse skal være muligt for dem. Landene skal udvikle sundhedspleje og medicin til behandlingen af handicappede.

Artikel 34
Alle lande i verden skal beskytte børn og unge mod seksuelt misbrug. Landene skal arbejde sammen om at forhindre børn i at blive misbrugt, som for eksempel at børn tvinges til at dyrke sex, at de bliver udnyttet seksuelt eller bliver seksuelt udstillet på nettet.